

4. POSTUPNÝ POMĚR

ČAJ PROTI NACHLÁZENÍ - VZOROVÝ PŘÍKLAD

Smíchají 6 dílů červených šípků, 1 díl listů černého rybízu a 1 díl listů kopřivy.

šípky : černý rybíz : kopřiva $\Rightarrow$ smícháme v poměru
6 : 1 : 1

$\Rightarrow$ do směsi dáme 6 gramů černého rybízu, koleček dáme šípku a kopřivy

$\Rightarrow$ černého rybízu je 1 díl = 20g

$\Rightarrow$ šípku dáme 6 dílů = $6 \cdot 20 =$ 120g

$\Rightarrow$ kopřivy dáme 1 díl = 20g

ŠÍPKY, RYBÍZ A KOPŘIVU JSME SMÍCHALI V POSTUPNÉM POMĚRU

6 : 1 : 1

POSTUPNÝ POMĚR postupným poměrem prozradíme TDI A VÍCE udaje (rychly, hmotnosti, délky, objemy...)

a : b : c   čísla à ku bi' ku cí
a, b, c pou klacna' čísla

první člen   druhý člen   třetí člen

6 : 1 : 1

šest ku jedné ku jedné

ROZŠÍŘOVÁNÍ A KRÁCENÍ POSTUPNĚHO POMĚRU

a) ROZŠÍŘ. POSTUPNÝ POMĚR ČÍSLY 7 = postupný poměr rozšíříme
tak, že každý člen vynásobíme stejným kladným číslem

pr. rozšíříme 7

$$3:5:2 = (3 \cdot 7):(5 \cdot 7):(2 \cdot 7) = 21:35:14$$

nebo rovnou $3^7:5^7:2^7 = 21:35:14$

b) KRÁT. POSTUPNÝ POMĚR ČÍSLY 4 = postupný poměr zkrátíme
tak, že každý člen vydělíme stejným kladným číslem

pr. zkrátíme 4

$$24:36:24 = (24:4):(36:4):(24:4) = 6:9:21$$

=> nebo rovnou $24^4:36^4:24^4 = 6:9:21$

POSTUPNÝ POMĚR V ZÁKLADNÍM POMĚRU = je takový poměr, pro který
platí: všechny jeho členy jsou násobkem císla a jejich největší
společný dělitel je 1

pr. $5:15:10 = 1:5$
 $1:3:2$